

Jätkusuutlikkuse aruanne

Arenenud riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid (nt ÜRO) pingutavad ühiselt selle nimel, et saavutada 2015. aastal sõlmitud Pariisi kliimaleppes seatud eesmärgid. Euroopa Liit on välja töötanud rohelepp, mis peab aitama Euroopal esimese kontinendina saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Selleks ei piisa ainult riikide püüdlusest, vaid vajalik on ka erasektori initsiatiiv.

2022. aasta novembris võeti vastu Euroopa Liidu ettevõtjate kestlikkusaruandluse direktiiv (CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive), mille eesmärk on reguleerida ESG (*Environmental, Social and Governance*) aruandlust ning liikuda jätkusuutlikuma majanduse poole. Aruandlusnõue rakendub järk-järgult ja Coop Pank kontsernil tuleb CSRD-direktiivi kohaselt esitada täiendavate standardite alusel koostatud kestlikkuse teavet esimest korda 2026. aastal (2025. aasta kohta). Meie jaoks on oluline olla vastavuses kestlikkusaruandluse direktiiviga ja oleme juba alustanud jätkusuutlikkuse aruande järkjärgulise struktureerimisega CSRD-direktiivi kohaselt.

Coop Pank kontsern liitus juba 2020. aastal Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga ja osales vastutustundliku ettevõtluse indeksi uuringus, kus kannab alates 2022. aastast pronkstaseme märgist. 2022. aastal osales Kontsern esimese Eesti pangana maailma ühes juhtivas keskkonnuaruandluse projektis CDP (Carbon Disclosure Project). Coop Pank kontsern pälvis reitingu B- ehk keskkonnajuhhi taseme, mis määratakse keskkonnamõjude valdkonnas head juhtimist üles näidanud ettevõtetele (vt <https://www.coopbank.ee/coop-bank-palvis-korge-keskkonnareitingu>). Peale selle osaleb Kontsern aktiivselt Pangaliidu vastutustundliku panganduse töögrupis, aidates seeläbi kaasa pankade tegevuse jätkusuutlikkuse kasvule.

2022. aastal astus Coop Pank kontsern ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP FI ehk United Nations Environment Programme Finance Initiative) finantsalgatuse liikmeks ja allkirjastas vastutustundliku panganduse põhimõtted (vt <https://www.coopbank.ee/coop-bank-allkirjastas-uro-vastutustundliku-panganduse-pohimotted>), millega viiakse Panga äristrateegia vastavusse ÜRO säästva arengu ja Pariisi kliimaleppe eesmärkidega ning kasvatatakse positiivset mõju ühiskonnale. ÜRO Keskkonnaprogrammiga viib Kontsern läbi laiaulatusliku mõjuanalüüsi, et mõista, kus avaldab Pank märkimisväärset positiivset ja negatiivset mõju ühiskonnale, keskkonnale ja majandusele. Seejärel seatakse kindlad eesmärgid, et suurendada oma positiivset mõju ja vähendada negatiivset mõju.

Kontsern lähtub jätkusuutliku arengu juhtimisel ja arendamisel 17-st üldtunnustatud säästva arengu eesmärgist (vt <https://sdgs.un.org/goals>, ingl *SDG* ehk *sustainable development goals*). Pangandussektoris tegutsedes saame otse või kaudselt kaasa aidata järgmistele säästva arengu valdkondadele.

SDG 1 – vaesuse vastu

SDG 3 – tervis ja heaolu

SDG 4 – kvaliteetne haridus

SDG 5 – sooline võrdsus

SDG 7 – kättesaadav ja puhas energia

SDG 8 – aus töö ja majanduslik areng

SDG 12 – vastutustundlik tarbimine ja tootmine

SDG 15 – elu maal

SDG 16 – rahu, õiglus ja tugevad institutsioonid

SDG 17 – koostöö eesmärkide saavutamiseks

2022. aastal olid meie tegevuste fookuses järgmised säästva arengu eesmärgid.

Ühiskonna heaks (SDG 1, SDG 3, SDG 4, SDG 5)

Alates 2017. aastast on Kontserni suurimaks aktsionäriks jaekaubanduskett Coop Eesti. Panganduse seos kaubandusega määratleb meie ühise missiooni: „Viime elu edasi igas Eestimaa nurgas“. See on

iseloomustanud meie tegevust viimased kuus aastat ning määratleb meie jätkusuutlikkuse ühe olulisema fookuse.

Eestimaa rikkus on meie ettevõtlikud inimesed ja puhas loodus. Eestimaise pangana anname hoogu Eesti ettevõtetele ja aitame inimestel viia ellu oma unistusi. Ühte hoides ja väärtustades Eestimaa puhast loodust, viime elu edasi igas Eestimaa nurgas – nii maal kui ka linnas.

Meile on oluline, et elutähtsad tooted ja teenused oleksid kõigile kättesaadavad nende kodukohas. Eestimaise pangana toome igapäevased pangateenused inimestele lähemale, et igapäev oleks hea elada just seal, kus talle meeldib. Nii saavad Coop Pank kontserni kliendid teha sularaha sisse- ja väljamakseid oma pangakontolt enam kui 320 Coopi kaupluses üle Eesti – sularaha saab soovi korral välja võtta või arvele kanda oma kodupoe kassas. Hea on tödeda, et inimesed kasutavad seda teenust üha enam, nagu näitab alljärgnev tabel.

	2022	2021
COOP Sula tehingute arvuline osakaal vs. ATM	33,5%	31,6%
COOP Sula tehingute käibe osakaal vs. ATM	28,7%	26,9%

Samuti on meil klienditeenindajad 15 pangakontoris 12 Eesti linnas. Selliselt oleme suuruselt teine kontorivõrguga pank Eestis. Lisaks tegutseb suuremates Coopi kaupluses üle Eesti ka 12 pangapunkti.

Meie kliendisuhted väljaspool Tallinn/Harjumaa piirkonda saab koondada järgmiselt.

	2022	2021
Igapäevapanganduse kliendisuhted	62,5%	61,1%
Eluasemelaenu portfelli	38,0%	38,9%
Ärialaenu portfelli	31,1%	36,7%
Liisingu portfelli	40,4%	46,8%

Anname oma panuse Eesti inimeste rahatarkuse kasvatamisse, näiteks jagame taskuhäälingus „Lihtsalt rahast“ ja ka muudes kanalites eri vanuses inimestele teadmisi, kuidas finantsasjades targemaid valikuid teha. Osaleme regulaarselt Pangaliidu finantskirjaoskuse töörühmas ja 2022. aastal panustasime aktiivselt ka finantspettuste vastasesse tegevusse nii Pangaliidu kaudu kui ka iseseisvalt, et aidata kaitsta Eesti elanike vara.

Vastutustundlikud tooted ja teenused (SDG 7, SDG 8, SDG 12)

Toodete ja teenuste arendamine kooskõlas vastutustundlikkuse ja jätkusuutlikkuse eesmärkidega on pidev protsess. Kontsern on juba varasemalt otsustanud, et ei paku finantseerimist järgmistele tegevusvaldkondadele:

- hasartmängude ja kihlvedude korraldamine;
- tubakatootmine;
- meelelahutusüritused;
- eksporditegevus sanktsioneeritud riikidesse;
- lennukite, laevade ja raudteevagunite finantseerimine;
- relvatööstus ja -kaubandus, mis ei ole seotud Eesti riigikaitse ja NATO-ga;
- erakonnad ja muud poliitilised organisatsioonid.

Meie laenuportfellis ei ole 2022. aasta lõpu seisuga positsioone nimetatud tegevusvaldkondades. Me ei paku krediiditeenuseid valdkondades või ettevõtetele, mille tegevus on ebaeetiline, rikub inimõigusi, on seotud

korruptsiooniga või millel on suur negatiivne mõju keskkonnale. Kliendid, kelle tegevusega kaasneb keskkonnamõju, on igal konkreetsel juhul kontrollitud, et nad vastaksid oma tegevuses kehtivatele keskkonnanõuetele.

2022. aastal käivitasime esimese Coop Pank kontserni rohelise toote – Roheline liising. Rohelise liisingu eesmärk on soodustada kliimasäästlikumate sõidukite kasutamist ja selleks pakume roheliisingule parematel tingimustel intressi võrreldes tavaliisinguga.

Pangateenuste hinnastamisel oleme ausad ja läbipaistvad, teenuste turundamisel lähtume vastutustundlikest põhimõtetest. Järgime rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse nõudeid. Klientide tundmiseks küsime neilt põhjalikku teavet ja jälgime nende tegevust, pidades kinni isikuandmete kaitse seaduse nõuetest. Isikuandmete kaitsel lähtume lõimitud andmekaitse printsiibist, st kasutame andmekaitset kogu andmetöötluse elutsüklis ja kasutame ainult nii palju andmeid, kui on vajalik kvaliteetse pangandusteenuse pakkumiseks.

Keskkonna heaks (SDG 7, SDG 12)

Coop Pank kontsern arvestab ettevõtetele laenu andmisel keskkonnamõjudega (vt ka peatükki „Vastutustundlikud tooted ja teenused“) ja otsib võimalusi panustada ettevõtetesse, mis vähendavad negatiivset keskkonnamõju. Samuti on Kontsern oma tegevuses järjest keskkonnateadlikum ja kinnitas 2021. aastal rohelise kontori põhimõtted, mis lähtuvad Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni juhistest.

2022. aastal jätkasime päikeseparkide ja tuulikute rajamise finantseerimist, jõudes aastalõpu seisuga 86 MW nimivõimsuseni. Finantseeringud taastuenergeetikasse moodustavad u 8,6% meie äriklientide finantseerimise äriiini portfelist. Peame oluliseks, et meie laenuportfellis on põllumajandusettevõtteid, kelle tegevusele saame kaasa aidata erinevates Eestimaa paikades.

Toetame taaskasutust, valdava osa meie autoliisingu uusmüügist moodustas kasutatud autode liising – 2022. aastal 71,0% (2021: 68,0%).

Ka sel aastal soovime panustada päikese- ja tuuleenergia projektidesse, sh elamute energiatõhusamaks muutmise.

2021. aasta augustis kolisime Panga peakontori uude, ökonoomsesse ja väiksema energiakuluga Skyoni ärimajja, mis ehitati ja mida hoitakse töös, lähtudes LEEDi sertifikaadi nõuetest. LEED (ingl Leadership in Energy and Environmental Design) on üks maailma tuntumaid keskkonnasäästliku ehituse hindamissüsteeme. 2022. aasta märtsis pälvis Skyoni büroohoone sertifikaadi LEED Platinum, mis on kõige kõrgem näitaja kulla, hõbeda ja klassikalise sertifikaadi vahel.

Oleme teinud 2021. ja 2022. aasta kohta organisatsiooni ja laenuportfelliga kaasneva süsiniku jalajälje hindamise, võttes aluseks GHG protokoll („GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard“). Coop Pank kontserni laenuportfelli kliimamõju arvutamisel lähtuti organisatsiooni Partnership for Carbon Accounting Financial (PCAF) standardist „The Global GHG Accounting & Reporting Standard for the Financial Industry“. PCAF-i standard on ainus sektorispetsiifiline standard, mis võimaldab finantsasutustel hinnata ja avalikustada laenudest ja investeringutest tulenevaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid. PCAF-i standard on kooskõlas GHG Protokolliga ning täiendab standardit GHG Protocol Corporate Value Chain (skoop 3) üksikasjalike lisajuhistega iga varaklassi kohta. PCAF-i andmekvaliteedi skoor 1 väljendab täpseima andmekvaliteediga tehtud hinnangut ja skoor 5 kõige madalama andmekvaliteediga tehtud hinnangut. Kontserni 2021. aasta portfelli mõju hindamisel kasutati andmete kättesaadavuse skooridele 4 ja 5 vastavaid

metoodikaid. 2022. aasta portfelli mõju hindamisel parendati andmekvaliteedi skoori ja uueks keskmiseks skooriks kujunes 3,7.

Coop Pank kontserni süsiniku jalajälg oli 2022. aastal kokku 209 470 tonni CO₂ ekvivalenti (2021: 204 323), millest 99,7% (2021: 99,7%) moodustas laenuportfelli ja liisingutest tulenev mõju ning 0,3% (2021: 0,3%) kontoritegevusega seotud mõju.

Liisingud liigitatakse GHG Protocoli alusel skoop 3 kategooriasse „liisitud varad“, mistõttu ei kajastu liisingute mõju Coop Pank kontserni portfelli mõju analüüsis. Liisingute mõju hindamisel lähtuti eelkõige GHG Protocoli skoop 3 kategooria juhistest, kuid teataval määral ka PCAF-i sõidukilaenu metoodikast. Kuna liisingute mõju on olnud kogu Kontserni emissioonidest märkimisväärne, lisati liisingutest tuleneva portfelli mõju tabelisse võrdluseks teiste varaklassidega.

Varaklass	t CO ₂ -ekv	Hinnatud % lepingute mahust vastavas varaklassis	PCAF-i andmekvaliteedi skoor
Ärialaenud	77 479 (85 707)	99,1 (72,9)	4,0 (4)
Eluasemelaenud	41 492 (53 373)	82,6 (85,5)	3,7 (4)
Ärikinnisvara	60 742 (45 980)	100,0 (99,9)	3,8 (4)
Liising	29 106 (18 590)	83,6 (85,0)	N/A
Välditud emissioonid (taastuenergia)	76 853 (N/A)	99,9 (N/A)	2,3 (N/A)

Sulgudes on võrdlusaasta 2021 andmed.

Meie suureks väljakutseks on parandada laenuportfelli emissioonide mõõtmisel andmekvaliteedi skoori. Mida kõrgem on andmekvaliteedi skoor, seda täpsemad ja usaldusväärsemad tulemused saame.

Me ei kasuta iga töölaua juures eraldi prügikaste ja sorteerime prügi liigiti. Kogume kokku pandipakendid, mis viiakse tagastuspunkti ja saadud raha annetakse laste teatrikülastuste võimaldamiseks.

Oleme igapäevatoos juurutanud paberivaba dokumendihalduse – sõlmime nii klientide kui ka koostööpartneritega lepinguid elektrooniliselt ja võimaldame klientidel Pangaga liituda lihtsa veebilahenduse kaudu, mida 2022. aastal kasutas 35,2% meie uutest klientidest (2021: 40,9%). 2023. aasta teises pooles võtame sihiks paberivaba dokumendihalduse meie kliendikontorites.

2022. aastal sõlmisime koostööleppe tehnikaringluse ettevõttega GreenDice, kes tegeleb Coop Pank kontserni kasutatud IT-seadmete tehnikaringluse korraldamise ja taaskasutusse suunamisega. GreenDice'i ringlussüsteem aitab kasutatud IT-seadmeid väärindada, leides neile uusi kasutajaid või suunates kasutuskõlbmatud seadmed taaskasutusse toorainena. Seadmete kasutustekond on kogu nende elukaare ulatuses täielikult jälgitav. Peame väga oluliseks seadmete turvalist ja jälgitavat teekonda.

Juhtimiskultuur (SDG 16, SDG 17)

Peame oma juhtimiskultuuri avatuks ja kaasaegseks, mille aluseks on regulatsioonidest ning rahvusvahelistest standarditest juhendumine (nt inimõigused, tööõigus, võitlemine diskrimineerimise vastu jne). Lähtume oma tegevuses heast ühingujuhtimise tavast, heast pangandustavast ja vastutustundliku laenamise põhimõtetest ning teistest finantsjärelevalve antud juhistest ja kehtivatest õigusaktidest.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine ning rahvusvaheliste sanktsioonide valdkonnad on meie jaoks olulisel kohal ja rakendame vajalikke hoolsusmeetmeid.

Samuti jälgime, et meie turundustegevus oleks vastavuses kehtivate normidega. Eetilise käitumise tagamiseks oleme loonud väärkäitumisest teavitamise juhendi, mille abil saavad töötajad teha teavitusi võimalike eetikanormide või seaduste rikkumiste kohta Kontsernis.

Oleme vastu võtnud rikkumistest teavitamise tegevuskorra ja tagame koostöös advokaadibürooga maksimaalse võimaliku kaitse töötajatele, kes soovivad jääda teabe edastamisel anonüümseks. Meie hinnangul loob see parimal võimalikul moel eeldused selleks, et iga töötaja saab mistahes sisejuhtumit puudutavast rikkumisest teada anda, kartmata, et see võiks mõjutada tema töösuhet.

Meie jaoks on loomulik pakkuda töötajatele kaasaegset töökeskkonda, motiveerivat töötasu, paindlikku tööaega, kaugtöö tegemise võimalusi, põnevaid tööalaseid väljakutseid, igakülgeid arenguvõimalusi ning sõbralikku ja ühtehoidvat meeskonnatunnet. Meil on ühtsed väärtused. 2022. aastal hakkasime töötajatele pakkuma lisaks spordikompensatsioonile ka tervisekindlustuse võimalust.

Julgeme teha teisiti. Meid inspireerib võimalus teha panganduses asju teistmoodi. Me ei rahuldu saavutatuga, vaid esitame endale pidevalt küsimusi, kas ja kuidas teha kliendi elu paremaks ja lihtsamaks. Me julgeme eksida. Tunnistame enda eksimust. Õpime sellest ja teeme paremini.

Profid mängivad kokku. Iga meie töötaja on oma valdkonna professionaal ja seab endale kõrged standardid. Me teeme kõvasti tööd, kuid samal ajal ei võta end liiga tõsiselt. Meie toimimisviisiks on meeskonnamäng.

Jõuame sihile. Me seame endale ambitsioonikaid eesmärke ja anname endast alati maksimumi, et parima tulemuseni jõuda. Kui oleme millegagi alustanud, siis teeme selle ka ära! Oleme toonud jätkusuutliku tegevuse olulisuse nii juhatuse kui ka nõukogu fookusesse. 2022. aastal palkasime jätkusuutlikkusele pühendunud täiskohaga töötaja. 2023. aastaks on loodud ESG teekaart, mille järgi arendame Kontserni jätkusuutlikkust järjepidevalt ja süsteemselt.